

Europos Parlamento (EP) narių Rasos Juknevičienės ir Andriaus Kubiliaus diskusija apie politinius įvykius šįkart buvo susijusi su TS-LKD partijos pirmininko rinkimais ir situacija dėl vengrų „Fidesz“ partijos.

R.Juknevičienė padėkojo visiems žiūrėjusiems ir pasidalinusiems praėjusios savaitės parlamentarų diskusijos vaizdo įrašu dėl neapykantos ir nesantaikos kurstymo. Parlamentarė pažymėjo, jog EP tęsiasi diskusijos dėl Lietuvos paminėjimo neigiamame kontekste rezoliucijoje, kurią Europos Parlamentas ruošiasi priimti kitą savaitę. „Žaliųjų“ politinė grupė vis dėlto atsiėmė savo siūlymą ir gali būti, jog Lietuva iš rezoliucijos teksto vis dėlto bus išbraukta ir nenuskambės Europoje kaip homofobiška šalis.

EP narė R. Juknevičienė diskusiją pratęsė apie TS-LKD partijos pirmininko rinkimus. Ji juokaudama stebėjosi, jog vidiniai partijos demokratiniai procesai labiausiai rūpi ne partijos nariams, o žmonėms iš išorės, tokiems kaip Agnė Širinskienė.

„Ji labai „išgyvena“, kad TS-LKD partijos pirmininkas šį kartą nebuvo renkamas tiesiogiai, o dėl susiklosčiusių aplinkybių partijos taryba nusprendė, jog pirmininku dar 4 metus galėtų būti Gabrielius Landsbergis, nes visi kiti atsiėmė savo kandidatūras“, – sakė EP narė.

A.Kubilius prasitarė, jog balsavo už tai, kad dabartinis partijos pirmininkas būtų perrinktas dar 4 metams, tačiau tuo pačiu juokavo, jog yra susirūpinęs Ramūnu Karbauskiu, kuris labai susirūpinęs dėl G. Landsbergio.

Parlamentaras priminė, kad TS-LKD partijos pirmininko rinkimai visuomet sulaukdavo daug dėmesio. Ne kartą buvo prognozuota, jog krikščioniškasis partijos sparnas susipyks su liberalesniu, tačiau to niekada nebūdavo. A. Kubilius priminė, jog jam būnant partijos vadovu nuspręsta, kad partijos pirmininkas būtų renkamas ne partijos suvažiavime, o dalyvaujant visiems partijos nariams. Tai buvo viena iš „Demokratijos šventės“ užuomazgų. Dabar partija pasiruošusi eiti toliau ir pirmininką galėtų rinkti ne tik partijos nariai, bet ir visi partijos draugai bei rėmėjai. Tokia praktika, beje, buvo taikoma ir partijos kandidato į prezidentus rinkimuose.

„Mes patys turbūt dar turime suvokti, kaip turi atrodyti pirmininko rinkimai, kai partija laimi rinkimus į parlamentą, – kalbėjo A. Kubilius. – Pavyzdžiui, Angela Merkel, kuri vadovauja partijai apie 20 metų, be jokios konkurencijos laimėdavo partijos rinkimus, nes jos partija laimėdavo ir Vokietijos parlamento rinkimus“.

R.Juknevičienė patikslino, jog A. Merkel visuomet sulaukdavo daugiau nei 90 proc. partijos

narių palaikymo, išskyrus pastaruosius rinkimus, kuomet po vykusių diskusijų dėl migrantų krizės Vokietijoje už ją balsavo „tik“ 89 proc. partijos narių.

TS-LKD partijos vadovo rinkimų atveju kai kam nepatiko, kad neliko partijos pirmininko rinkimų procedūros, kuri iš tikro nieko nebūtų pakeitusi. Taip pat pridūrė, jog nėra šalininkė demokratijos, kurioje koncentruojamasi į procedūras, o ne į politines diskusijas.

Pasak A. Kubiliaus, nėra abejonių, jog esant konkurencijai rinkimai būtų įvykę, tačiau ir pandemija, ir laimėti Seimo rinkimai, bei dar daug kitų faktorių nulėmė tai, kad kandidatai patys atsisakė dalyvauti. Situacija išspręsta racionaliai ir kitoms partijoms iš to galima tik pasimokyti.

Toliau pašnekovai aptarė politines diskusijas dėl Vengrijos „Fidesz“ partijos, kuri būdama Europos Liaudies Partijos (ELP) dalimi vis labiau tolo nuo ELP deklaruojamų vertybių. Išsiskyrė požiūriai į žodžio laisvę, santykius su Rusija ir Ukraina, autoritarinį valdymą bei kitus dalykus. Todėl ELP politinėje grupėje balsavimu buvo priimtos taisyklės, pagal kurias visą vienos valstybės politinę delegaciją galima pašalinti ir ELP grupės, jei ji neatitinka ELP politinės grupės deklaruojamų nuostatų.

„Iš karto po to, kai buvo priimtos šios taisyklės, V. Orbanas pareiškė, jog visa jų delegacija, 12 žmonių, traukiasi iš ELP grupės Europos Parlamente“, – pažymėjo R. Juknevičienė.

A.Kubiliui sprendimas dėl „Fidesz“ partijos pašalinimo iš ELP grupės pasirodė šiek tiek netikėtas, nes nuomonių skirtumų ir diskusijų pačioje grupėje būdavo nuolat. Parlamentaras pritarė R. Juknevičienei, jog labiausiai gaila Vengrijos parlamentarų, tarp kurių buvo aktyviai dirbančių žmonių, besilaikančių bendrų ELP nuostatų.

Dar praėjusią savaitę V. Orbanas išplatino laišką, kuriame pareiškė, kad jei EPP grupėje bus priimtos tokios taisyklės, Vengrija pasitrauks iš EPP grupės.

„Įvyko kaip įvyko, tačiau mane, kaip Europos Parlamento naujoką, labiausiai stebindavo, jog „Fidesz“ klausimą mes svarstydavome kas 2 mėnesius“, – sakė A. Kubilius, pabrėždamas, jog sprendimo jokio taip ir nepriimdavo.

A.Kubiliui būnat premjeru 2000 m. teko asmeniškai susipažinti su V. Orbanu, kurio tuometinės iniciatyvos keisti tarybinių laikų Vengrijos konstituciją ir vykdyti kitas reformas buvo teisingos. Tačiau laikui bėgant V. Orbanas sugebėjo naudodamasis populizmu susikurti įvaizdį, jog jis nuolat kovoja su priešais, o Europa yra „sorošistai“. Toks „Vengrijos saugotojo“ įvaizdis sulaukė didelio Vengrijos visuomenės palaikymo.

R.Juknevičienė pabrėžė, jog Vengrijos žiniasklaida daro labai didelę įtaką visuomenės nuomonės formavimui, tačiau žiniasklaida šioje šalyje yra palanki valdžiai. Vengrijoje žiniasklaida privati ir dažniausiai europinių pinigų ir projektų pagalba šios srities atstovai tampa susieti nelabai skaidriais saitais, o tuomet susiformuoja konglomeratas. „Į Vengrijoje vykstančius procesus reikėtų žiūrėti atidžiau ir Lietuvai, nes nuo demokratinių procesų labai greitai galima nukrypti į procesus, kuomet pakeisti kažką jau yra labai sunku“, – baigdama pokalbį sakė R. Juknevičienė.

